

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Brevetele de invenție nu se
publică. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Drees, Heinrich
Kohler, Rudolf Mosse, A. Oppel-
schlager; Anton Oppel, J.
Kroner. În Budapesta: A. V.
Károlyi, E. Stern, Bernat; în
București: Agenția Huvas, Suc-
ursale de România; în Ham-
burg: Karoly & Löbmann.
Prețul inserțiilor: o serie
completă pe o coloană 6 ar. și
pe un timbru pentru o publi-
citate. Publicări mai dese după
țară și învoiașă.
Reclame pe pagină a 3-a o
săptămână 10 ar. sau 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în săptămânii.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din arază
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etarciu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 ar.
Cu anul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Cu exemplar 5 ar. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 236.

Brașov, Vineri 25 Octombrie (6 Noembrie)

1896.

Cortina a căzut.

S'a închis și expoziția milenară, s'a fost inaugurat înainte cu șese luni în mod atât de lărmuitor, ca și o operă epocală, la care credeau arangiatorii, că va alerga totă lumea dinăuntru și dinafară, ca s'o vadă și s'o admire.

Cortina a căzut și acum publicul spectator își face criticile sale, iar arangiatorii își fac socotela la casă.

Intrebarea cea mai importantă a momentului este deci: care va fi bilanțul și al unora și al altora?

Înainte de-a face reflecțiuni cu privire la întrebarea din urmă, va fi bine și potrivit să constatăm, că noi Românii din Transilvania și Ungaria n'am fost între publicul spectator al minunilor, ce s'au spus pe câmpul „Rakos” din Pesta. Am lipit cu totul dela această reprezentația milenară, nu fiind-că n'am avut simț și pricepere pentru operele meite a mara progresul în cultură al unui popor, ci pentru-că prin lipsa noastră am voit să arătăm nemulțămirea, ce ne-a cuprins când am vădit, că serbărilor milenare li-s'au dat un caracter exclusiv maghiar, un caracter esmănos față cu națiunile nemaghiare, cari prin munca și jertfele lor de sânge au făcut cu putință susținerea Ungariei în curs de-o mie de ani și au dat culturii maghiare acel razim și scut, de care avea lipsă ca să se poată desvolta și să poată ajunge unde este.

În schimb pentru marele bine, de care s'a bucurat mica națiune maghiară din partea conlocuitorilor români, slavii și germanii în curs de o mie de ani, Maghiarii de astăzi au aflat cu cale a-i brusca pe toți, a-i ignora și desprețui, punând în scenă tãmbalãul milenar cu singura tendință, de-a infățisa tot ce există în acest stat ca trăind din căldura rașelor sôrelui „culturei” și a sentimentelor maghiare.

Decă în adevăr scopul expoziției din Pesta ar fi fost să arate oglinda progresului țerilor cari tormeză acest stat și a popórelor lor, atunci la acea expoziția ar fi trebuit să emuleze diferitele naționalități în infățisarea talanților, ce i-a adunat fiã-care după putința și hãrnicia ei în serviciul puterniceii țeite a progresului omnesc.

Dér așa, fiind vorba numai de împoștinarea elementului dela putere cu pene mai mult streine și de îngãmfarea lui pe contul și pe spina-rea celorlalte popóre, cine ar fi mai putut sta la îndoelã asupra rolului, ce ni-l indica nouă Românilor conștiința și onórea noastră națională față cu această stare de lucruri? Nu vom mai repeți însă lucruri prea bine cunoscute. Am lãsat să premergã observãrile de mai sus numai ca ilustrația la constatarea scurtã, a diarului „Magyar Hirlep” privitor la atitudinea Românilor față cu expoziția milenară.

Acest organ pune degetul pe crucea, ce-a făcut-o istoria timpului

pe pagina, în care vor fi însemnate serbãrile iritãtoare și mult costisitoare din anul acesta. Acestã cruce vré să arate, că dintre cei invitați la mileniu au lipsit mulți, de tot mulți, cari ori și cum numără ceva în această țerã.

Dis'am, nu de mult, că neparticiparea Românilor la mileniu a intrat deja în domeniul istoriei. Fóia maghiară înregistrézã, cu observãri propriie ei, acest fapt istoric, pe care nici procesiunea de bêlcii a clownilor „frãțietãții” dela Caransebeș, nici comedia cu „escursiunea de studii” a scolarilor din Blãșiu, nici mascarada arangiatã cu „bravii” învêțãtori și catecheți sêlãgeni nu l'au putut schimba.

Noi Românii ne-am dat așã-dér la o parte și fóia maghiară are dreptate, că această este instructiv, dér nu atât pentru noi, cât pentru ei.

Nu vor să o înțelgã astãzi, ametiți de patima celor ce jócã pe ultima carte în speranță, că vor câștiga tot și vor lãsa pe toți ceilãlți goi ca napul; dér o vor înțelge mâne, când vor vorbi faptele neesorabile ale mersului istoriei.

Nu scim cum se va întorcea viitorul, dér noi frica nu avem, căci am mers totdeuna calea dreptã și lealã a unui popor conșciu de însemnãtatea sa în acest stat.

Nu ne bucurãm, că am ajuns în halul, ce înstrãineazã unul de altul popórele chiamate a lucra împreunã pentru înaintarea și fericirea patriei, dér suntem fórtel liniștiți, că nu ne-am aflat între publicul, ce a asistat la serbãrile din Pesta.

Cei ce au luat parte sunt și competenți ași da pãrerea despre ce au vêdit și au esperiat în decursul expoziției. Critica lor, ce-o vedem mai jos, numai favorabilã nu este, ér bilanțul financiar al arangiatorilor este chiar desperat. Totul se resumã în cuvintele: deficit mare moral și material!

Și cei ce constatã acest rezultat încă nici nu s'au gândit bine la deficitul aprópe ireparabil, ce l'a adus cu sine înstrãinarea și mai mare, ce s'a produs între elementul dela putere și națiunile nemaghiare prin forțarea acestei serbãri exclusive, vãtãmãtoare pentru simțul și ambițiunea lor.

Cortina a căzut. Criticii au cuvântul.

Sinodul archidieceșan gr. cat.

(Urmare).

Administrațiunea averilor bisericesci.

Între agendele unui sinod diecesan, atât după dreptul universal bisericesc, cât și în tenórea canoanelor aduse în conștii provinciale, se ține administrațiunea averilor publice bisericesci.

Cum s'au administrat acestea până acum și ce controlã s'a dus? Nu scim. Dicem numai, că datorință are sinodul, să constate avantajele ori defectele administrației în regie, și respective a metodei de arãndare, și să se alãture pe lângã cea mai bunã. Și fiind-că nici o avere bisericescã de ale noastre nu se poate numãra între latifundii,

de preferit administrațiunea în regie ca mai proveniușã.

De provisorii ai domeniilor ar puté să servescã și clerici deștepți și cu cunoscințe economice, de sine se înțelge, că numai până atunci când li-s'ar oferit vre-o parochiã. În cazul acesta n'ar fi constrinși mulți să amble din o comunã în alta ca învêțãtori. La pãrere schimbarea prea desã a provisorilor ar fi dãnușoasã, în realitate nu. Fiã-care e convins, că cu cât e sita mai nouã, e mai bunã.

În centru să se constituie un oficiolãt, care în locul prim să se ocupe cu controlã și dirigearea tuturor averilor.

Fiind vorba despre averi, imi aduc aminte, că în varã s'a scris în colónele prețuitei „Gazeta Trans.” despre „fundațiunile pentru stipendii”, unde cineva milita pentru conferirea stipendiilor mari nu numai la universitãțile din Viena și Budapesta, ci și tinerilor, cari cercetézã universitatea din Clușiu. De argumente li servea împrejurarea, că și la Clușiu se pot câștiga tot acelea cunoscințe, ca și la alte universitãți, că traiul după spusele tuturor e tot așa de scump, că studenții din Clușiu sunt tot atât de buni Români ca și alții și în urmă, că nici intențiunea piilor fundatori n'a putut fi, ca literile fundationale să se nu se schimbã nici când în schimbându-se împrejurãrile. Pe timpul, când s'au făcut fundatiunile, erau alte împrejurãri: la Clușiu nu era universitate, despre locul, unde și-a făcut cineva studiile nu era întrebãt. Astãzi însă se pretinde chiar și dela mediocri calificațiune patrioticã și așa ar fi de dorit, ca să se ia la desbatere sinodalã și cesiunea „fundațiunilor pentru stipendii”.

III.

E lucru cunoscut și esperiat de toți, că seculul nostru n'a progresat numai în arte și sciințe felurite, ci a făcut progrese însemnate și în demoralizare, care-și varsã veninul în tóte pãturile societãții. De această demoralizare, durere, nu rămãne crușat nici poporul nostru, parte, că s'a rãcit în credință, parte, că se vede pãrãsit și lãsat pradã neorientãrii sale, când și legile, în multe casuri li apãra demoralizarea, îl ajutã la necredință, îi alungã încrederea și iluziunile.

Auđi injurãturi și veđi lucruri obscene dela bãiãți, cari abia știu să vorbescã, ori abia sunt capabili de ceva. Și te dóre când veđi, că pãrinții adesea se bucurã, că bãiatul dã semne, că are să fiã mãestru în lucruri rele.

Se lãtesce patima beției, pe care o considerã de „virtute” în mare parte nu numai bãrbații, ci și femeile și chiar și copiii. Urmãrea: fețe desperate, generație debilã, corupțiã și incubarea morburilor de diferite specii, precum și sãrãcia, care bate la ușã. Lãșãnd, ca timpul să vindece ceea ce s'a stricat de ómeni în timp, vom ajunge la starea unui popor sãrac, cerșitor și corupt, care nici de milã nu e vrednic.

Moralitatea poporului, promovarea instrucțiunii și desvoltarea gustului estetic sunt câmpul de activitate al preotului. Aici își poate

face adevãrate merite și nu numai cu aceea, că va edifica bisericã, școlã etc. E și curios, că se plâng mulți, că nu-i promovézã, fiind că le-a fost imposibil să înmulțescã averea bisericescã ori școlasticã.

Dér nu acésta, ci îngrijirea de sufletele credincioșilor e datoria lui principalã.

Școlã, bisericã și alte superedificate le ridicã poporul și atunci, când e sãrac și demoralizat, numai să se facã repartiție și colã să fiã subscrișã de pretorele. Acesta nu e meritul preotului, ci merit ar avé — cum de fapt și au — atunci, când prin instrucțiune și catechisare l'ar conduce, ca însu-și să vadã lipsa acelora, și cu dragã voie să-și ofere obolul sãu. Meritele din cesiune le póte câștiga numai mijlocit prin împlinirea datorințelor principale.

In familia.

Revin la acele de mai înainte. Nu numai canónele bisericii universale, ci și canónele aduse de bisericã noastră mai în tóte sinódele, ținute din 1700 și până acum, reprobã injurãturile și beția și impun preoților, ca să-și deé totã siliința de a estirpa datinele acestea rele. Ce efect au avut însă? Au rămãs pe hãrtie: literã mórtã, căci deși se va fi întreprins ceva pentru estirparea lor, a fost sporadic și cu puțin rezultat, lipsind o lucrare comunã și energicã.

Aici mai mult ar puté să ajute reuniunile de femei, pe cari noi nu le avem. Femeia care urmãrește pas de pas pe bãieții sãi, le dã și le póte da cele mai bune instrucțiuni, ea îi póte dojeni în tot momentul decã pãcãtuiesc, ea îi póte pedepsi, de ea ei ascultã mai mult și o iubesc mai cu ardóre. Ea le póte da bãieților instrucțiã despre urmãrile rele ale beției, ea le póte interđice beutura. Dela ea depinde decã copilașul merge la bisericã, decã teciorii și fetele se pórtã onest. Ea póte influința mai mult decãt ori si cine asupra coregerii bãrbațului sãu. Cu'n cuvânt, dela femeia depinde viéta fericitã și moralã a familiei. Se cuvine deci și se și impune, ca preotul s'o angajeze de ajutor în câmpul moralitãții. Preotul combate odatã în om vițiiile acestea; mama le póte combate în fiã-care ți. Și aici e importanța ei.

Sinodul să decidã asupra reuniunilor de femei și să facã atenți pe preoți, ca și ei, dér mai ales femeile lor, să grupeze pe tóte femeile în jurul lor; să formeze reuniuni, a cãrei membre să fiã obligate a pãzi cu ochi de Argus, ca odórele lor să nu devinã victimã corupțiunii. Reuniunea să-și aibã statutele și averea ei, pe care femeile s'o administreze, având cu acésta mai dese ocãzii de convenire, unde să discute asupra mijlocelor, ce mai cu efect ar promova scopul reuniunii.

Despre starea averii și progresul cel vor face reuniunile să se

facă raporturi detaiate și în fișcare an să se înainteze P. V. Con-sistor.

Cercul de activitate a unei atarî reuniuni s'ar pute lărgi, cuprinzând și scopul măreț al înaintării decorei cultului divin la ce îndemnă pe preoți și canonul 31 din 1869.

Mi-se va obiecționa, că aceste-a lucruri ideale, sunt iluziuni. Femeile noastre nu vor fi aplicate la așa ceva.

Sunt idealuri, d'ar nu țintim noi la ideal? Și decă da, pentru ce nu întrebuintăm mijlocele conducătoare la scop? A d'ice, că femeile nu vor împărtăși idea înființării de reuniuni cu așa nobil scop, e atât cât a le ataca în ambițiune și a trage la îndoială frumosele lor calități morale.

La scôlă.

Poporul nostru merită totă considerațiunea și lauda pentru viul interes ce-l p'ortă față de scôlă. E s'rac și stors de multele lipse, d'ar grele și numărôse, cu tôte acestea e gelos pe scôla sa și vrea cu ori ce preț să-i conserve independența. Durere însă, că lui nu i-s'a dat încă se guste din fructele dulci ale scôlei. Învață băiatul 6 și respective 9 ani. Și când e mare nu scie nimic. Nu scie și nici nu e de mirat, căci n'a știut nici când a ieșit din scôlă. Causa? La totă întâmplare neinteresul manifestat de cei chemați.

Preotul în calitate de director nu controlează pe învățator, ca catechet nu catechisază, deși îl obligă și la una și la alta can. 34 din 1869 și 169 al Conc. I. prov.

Câte comune au preoți de aceia, cari consciu de datorințele ce le încumbă în vre-o Duminecă înainte de începerea anului scolar cetese pe băieții obligați la scôlă, fiă ordinari fiă de repetițiune? Puțin! Și mai puțin sunt aceia, cari nu lasă să treacă nici o ocaziune acomodată pentru propovăduirea foloselor, ce le dă scôla pentru scôterea la ivelă a datorințelor, ce le au părinții a-și cresce fiii, și ce le au fiii de a studia.

E de dorit să se aducă lege, care tacșativ să desfășure datorințele preotului față de scôlă, ca despre vizitele, ce le va face să rămână urmă în protocolul scolar și să se facă atenți la observarea canoanelor, ce le impun catechisarea.

Protopopii asemenea să fiă obligați a vizita scôlele, și pe basa cunoștințelor luate în fața locului și a informațiilor luate dela preot, să facă raport forurilor mai înalte. Er cu ocaziunea examenelor, să întrebe copiii, ca înșiși să se convingă, decă scolarii sciu ori sunt numai dresați cu roluri. Sunt, cari vor d'ice, că numai învățatorul scie, ce pot presta scolarii. Fôrte drept. E adevăr însă și aceea, că superiorii scôlei nu-s obligați să scie cât li-s'a propus, și cum și cât a trebuit să li se propună.

Deci controla această e indispensabilă pentru progresul învățământului poporal, totu-și nu e suficientă. Esperiența ne arată, că sunt mulți, cari nu scôlele poporale le-au absolvat numai, ci au 3—4 clase gimnasiale, și tot nu sciu nimic. Nu sciu, căci facultatea de a uita e mai mare decât a ține minte. Trebuie d'ar să li se dea mod și cale, ca mult-puținul, ce și-l-au însușit în scôla poporală să nu-l p'erdă, ci să adaugă la el.

În privința această unicul mijloc sunt bibliotecile poporale. Canoanele bisericesci nu vorbesc despre acestea, impun însă preoților, ca să înființeze biblioteci parohiale (Conc. pr. pag. 133). Tot asemeneași Asociațiunea transilvană vine în ajutor înființării de biblioteci.

E greu lucru, d'ar nu e imposibil. Să facem numai începutul și cu

timpul vom ave ceva real, și poporul încă va alerga în Dumineci și s'erbători, nu la crismă, ci la bibliotecă, unde ori că se va consulta, ori că va ceti, va contribui nespus la desvoltarea lui și la ținuta, ce trebuie s'o aibă în tôte împrejurările și față de ori-ce causă.

N'ar face Sinodul un lucru de prisos, decă ar hotărî înființarea bibliotecilor poporale, la realizarea cărora să se angajeze „Asociațiunea Trans.“ și alte corporațiuni.

De mare însemnătate ar fi și crearea unui despărțământ scolar în centru, care neobosit să lucreze pentru ridicarea învățământului atât acasă, cât și prin frecvența vizită a scôlelor.

(Va urma.)

În cercurile parlamentare se asigură, că parlamentul ungar, care cum se soie fusese convocat pe 23 c. nu-și va începe ședințele, decât numai în 26 c. deore-ce în înțelesul regulamentului camerei, această își p'ote ține prima ședință numai trei zile după terminul convocării. În ședința această președintele ad hoc va împărtăși, că Maj. Sa are de gând să deschidă parlamentul în mod festiv printr'un mesagiu. Încă înainte de deschiderea parlamentului își vor ține cluburile tuturor partidelor adunările lor de constituire. Adunarea de constituire a partidei naționale se va ține la 21 c. sub președinția lui Ferdinand Horanszky; partidul kossuthist se va constitui la 20 c. sub președinția lui Francisc Kossuth; partidul lui Ugron va ține la 21 c. o conferență; er partidul poporal va ține o consultare în 20 c.

Nou președinte al Statelor unite nord-americe, după cum se depeșeză din New-York, a fost ales ieri Mac Kinley cu o majoritate de 244 voturi.

La visita regelui Serbiei în România. Diarele din Budapesta primesc din Belgrad știri, că regele Alexandru s'a exprimat cu mare mulțumire și îndestulare asupra primirii cordiale și simpatice ce i-s'a făcut din partea regelui Carol și a poporului român. În cercurile politice din Belgrad se accentuează, că visita regelui Alexandru la Bucuresci a urmat din îndemnul și dorința, de-a lega mai strins raporturile între Serbia și România, cari în trecut au avut aceeași sorte, er în present au multe interese comune.

Prohodul serbărilor „milenari“.

Scim, că expoziția din Budapesta s'a închis Marța trecută, în 3 Noemvre n. cu ea s'au sfârșit și faimoșele serbări „milenare“. Solemnitatea închiderei a avut înfățișarea unui prohod s'ărăcăcios; se vedea din tôte, că publicul „patriotic“ nu prea e încântat de rezultate.

Lăsăm să urmeze aici câte-va pasagii din reprivirile, ce le fac foile unguresci asupra serbărilor și a închidării lor.

„Alkotmány“, după ce spune, că serbarea închiderei expoziției nici nu s'a făcut la loc liber, ci numai într'o sală d'ice între altele:

Actul închiderei expoziției abia decă merită numele de serbare. Aprôpe numai miniștrii, funcționarii și diariștii s'au prezentat pentru de-a auți vorbirile de închidere. Marea sală nici pe jumătate nu era ocupată de public, d'ar nici n'a pierdut nimenea nimic prin aceea că n'a luat parte la serbare. A fost imposibil de-a închide marea serbare națională într'un mod mai s'ărăcăcios, de cum s'a închis; nici urmă de însuflețire nu era și nimic nu-ți mai aducea aminte de momentul sublim, când Majestatea Sa regele a deschis expoziția.

„Magyarország“ scrie între altele: Serbările noastre (milenare) au avut pe dinafară un lustru, o strălucire; cuprinsul însă, esența li-a lipsit... S'au dat soarele și oștepe luxuôse, palatul regal însă

a fost închis. Regele maghiar însuși vine din Viena la serbările noastre ca ôspe...

Resultatul expoziției noastre este — deficit. Deficit în privința morală și financiară. Ce privește partea morală, nici n'a avut nimenea nu soiu ce speranțe mari; ce privește însă partea financiară, la asta au contat peste măsură mulți. Bine au umblat numai aceia, cari sub masca expoziției au scumpit trailul în capitală deja de doi ani de zile. Însă-și direcția expoziției s'a înșelat. Mai bine s'a distins ea în spirit epicureic prin multele căroiune, cafelele și ohioscuri... d'ar „Ôs-Budavár“-ul a întrecut-o prin și mai numărôse locuri de petrecere...

S'a făcut risipă din gros în decursul expoziției și a mileniului. Oștepele au curs grămadă. Acum s'a isprăvit cu serbările, cu expoziția, cu banchetele. Locuitorii Budapestei răsufă mai liber; industriașii, comercianții, ômenii de afaceri, toți se bucură, că în cele din urmă au scăpat de mileniu. Acesta este sentimentul general, deore-ce s'a vădit, că suntem fôrte s'eraci, și deoă interesarea generală se îndreptă într'o direcțiune, tôte celelalte stagnează. După cum arată semnele, are să treacă mult timp până se va arangia în Budapesta o nouă expoziția regnicolară.

„Magyar Hirlap“ într'un articol intitulat: „Rămas bun dela expoziția“ scrie între altele:

Ne servesc spre mulțumire și adevărată dispoziția de pace consciința, că acest mare privilegiu pentru a ne stringe mâna frățescă a fost leacul pentru atâtea neînțelegeri și atâtea adversități isvorite din păcatele agitatorilor. Numai și numai locuitorii români ai patriei maghiare au fost surdi pentru invitarea, ce li s'an făcut. S'au retras dela cordială și sincera îmbrățișare și d'eu, nu spre binele lor au făcut-o. Ar fi putut să fiă în mijlocul nostru și cu noi la serbarea de mare amintire a progresului și civilizațiunei, și n'ar fi simțit, că este deosebire între aceia, cari fiă în ori-ce limbă, se mărturisesc pe sine ca patrioți maghiari. Retragerea a fost instructivă cu privire la ei. O constatăm această fără amărăciune, căci dela ei at'erna viitorul mai bun și mai cu minte“.

Plecarea regelui Serbiei din România.

Duminea trecută la ôrele 2 și jumătate regele Serbiei și-a luat rămas bun în castelul Peleş dela regina Elisabeta și dela principesa României, s'erutându-le mânila, a salutat cordial pe marele duce Boris Vladimirovič, și în urmă suindu-se în trăsură cu regele Carol și principele Ferdinand, au mers la gară, unde au fost întâmpinați în salonul de recepțiune de miniștrii, miniștrii plenipotențiar, prefectul de Ilfov și Prahova, prefectul poliției capitalei, directorul căilor ferate și o mulțime de d-ni și d-ne veniți din Bucuresci pentru a saluta de plecare pe regele Serbiei.

Suveranii au convorbit cât-va timp cu persoanele prezente, după care regele Alexandru, luându-și ziua bună dela d-nii miniștrii și celelalte persoane prezente a trecut pe dinaintea gardei de onore.

Înainte de a se sui în vagonul regal, regele Serbiei reînvi Suveranului român viile sale mulțumiri pentru călduroasa primire, ce i-s'a făcut în România, și pentru plăcutele zile petrecute la castelul Peleş, în mijlocul familiei regale, ceea ce va lăsa în inima Sa amintiri neșterse.

La ôrele 3 trenul regal s'a pus în mișcare în sunetul imnului național s'erbesc, îndreptându-se prin Chitila la Turnu-Severin.

La trecerea Sa prin gara Pitești, regele Serbiei a fost întâmpinat de un număr public și de autoritățile civile și militare. Trenul a pornit din gară la ôrele 8.

La Slatina, trenul regal a intrat în gară la ôrele 9 și 38. Regele Alexandru a fost aclamat de publicul care venise în mare număr. Prefectul și autoritățile au salutat în vagon pe regele Alexandru.

Suveranul Serbiei s'a întreținut în modul cel mai amabil cu unele d'omne.

Trenul regal ajunsese la Craiova la ôrele 11 și 10 minute. Autoritățile civile și militare au întâmpinat pe ilustrul ôspet, care s'a întreținut timp de deca minute cu prefectul județului și cu persoane de distincțiune, cari îi veniseră într'un întâmpinare.

La ôrele 2, trenul regal a ajuns la Severin și s'a oprit la debarcader. Aci prefectul județului, colonelul Veropol și un număr public a întâmpinat pe regele Alexandru. Suveranul s'a urcat pe yachtul său unde a petrecut noaptea, de ôre ce va porul nu putea pleca, fiind o cetă fôrta desă pe Dunăre.

La ôrele 5 dimineața cetă rid'cându-se yachtul a p'ărsit portul ducându-se direcțiunea la Belgrad.

Decamdată regele Alexandru va rămâne la Belgrad și apoi va pleca la Biaritz.

SCIRILE ȚILEI.

— 24 Octomvre.

Curia reg. a respins recursul de nulitate al învățatorului român Nicolae Trimebișoniu, contra sentinței judecătorești de presă din Cluj, prin care acesta fusese osândit la 60 fl. amendă.

—o—

Cununa Țarului pe mormântul lui Carnot. Alaltăieri depuse ambasadorul rusesc din Paris, br. Mohrenheim, în Paulheon cununa destinată din partea Țării pentru mormântul fostului președinte al republicii, Sadi Carnot. La serbare luau parte ministrul președinte Meline, generalii Billot și Tournier, d-na Carnot cu cei trei fii ai săi, și toți membri ambasadei ruse. Br. Mohrenheim rosti câte-va cuvinte, la cari ministrul-președinte Meline răspunde accentuând, că Carnot a fost primul urdător al uniunii binefăcătoare ruso-franceze. D-na Carnot adresă baronului Mohrenheim cuvinte de mulțumire.

—o—

D-l profesor Dr. Elefterescu, valorosul nostru colaborator higienic din Bucuresci, ne r'ogă a aduce la cunoștința unora roșilor d-sale amici și cunoscuți, cu cari stă în corespondență, că cu ziua de 28 Octomvre v. (Sf. Dumitru) își va strămuta locuința (din Strada Popa Tatu nr. 103, unde a stat până acum) în Fundătura Bezei nr. 30, tot la Bucuresci.

—o—

„Civilizatorii“ Orientului. Caracteristic pentru „civilizatorii Orientului“ dela Pesta este cu deosebire faptul, că cea mai mare trecere în tot decursul expoziției a avut-o „Ôs-Budavár“-ul, cunoscutul „câmb al imoralităților“, cum îl numesc unele din foile pestane. Direcțiunea expoziției a petiționat la consiliul comunal, ca să-i dea voie a prolunga încă cel puțin pentru trei ani existența „Ôs-Budavarului“. Contra acestei cereri s'au sculat acum toți actorii din Budapesta, cari au și trimis deputațiunil primarul și la toți membrii consiliului comunal, rugându-i să facă a înceta „Ôs-Budavărului“. Se vede, că acest cuib de scandale a găsit un bun loc în Budapesta, făcând concurență, ba amenințând chiar și existența teatrelor.

—o—

Nenorocire pe calea ferată. Trenul de persoane, ce circula între Sibiu și Copșa Mică, plecând luni la 5 ôre p. m. din Sibiu, la Oena Sibiului s'a ciocnit cu o tresină. Ômenii, cari se aflau în tresina fâcseră atent pe conducătorul ei Ioan Felmér, că e timpul să dea la parte o tresina dinaintea trenului. Felmér însă d'ise, că el voiesce să ajungă mai întâi la podul dela Oena-Sibiului, decât trenul, și apoi va face loc. Într'aceste însă trenul apucând la vale a înaintat cu o repeziune fôrte mare, și ajunsese tresina. Ômenii de pe tresina se siliu s'o depărteze de pe șine, er Felmér se puse înainte cu o lampă, ca să dea semn conducătorului locomotivei. D'ar fiind prea târziu, trenul se isbi în tresină. Felmér muri momentan, er ômenii ceilalți din tresină au fost răniți mai ușor. Tresina a fost m'antată înainte pe șine până la o dep'artare de 100 metri.

—o—

Vice-regele Chinei în disgrație. Din China se depeșază, că consilierii împăraului chinezesc din motive necunoscute îi vor tăia acestuia sfatul să-l despăie pe vice-regele Li-Hung-Tsang de toate demnitățile și oficiole. Împăratul hotărâ în sine, că Li-Hung-Tsang să fie pedepsit cu detragerea salariului pe timp de un an. Apoi se tot gândea într-o astfel de țară! Sărmanul Li-Hung-Tsang numai înainte cu câte-va luni și primit cu toate onorurile posibile la curtea europeană, pe care le vizitase, și acum, acasă, omeni lui îl tocă în cap.

—o—

Mărte din cauza unei mușce. Din Doamna se sorie următoarele: Ștefan Farkas, conducător de locomotivă, s'a dus la înmormântarea unui amic al său. Mortul se afla în casa rece și coperișul cosciugului nu era așezat pe el. Pe Ștefan Farkas, care stătea lângă mort, îl mușcă de obraz o mușcă în scurt timp obrazul i-se umflă între două zile mai mari dureri. Când sosi medicul, mușca în era deja înveninat. Nenoroocitul mori după câte-va zile între chinurile mușcii mai mari.

—o—

Aplicarea multiplă. Nu există mijloc mai bun, care se poate aplica la diferite cazuri, ca să se alina durerea, decât să se aplice nervii și mușchii întrebându-se ca adăos etc. O butelie 90 cr. se poate procura în orice farmacie de la Viena Tachlauben 9. În depozitul din provincie se se ceră espreș preparatele lui Moll, văzute cu marca de contravenție și subscriere.

La mormântul lui Gozdu.

Budapesta, 2 Novembre n. 1896.

Onorată Redacție! Eri în ziua de 1 November n., stăpânii „Fundăției Gozdu”, întotdeauna de tinerimea română universitară și de cetățenii români din Budapesta, au sârbat amintirea marelui fondator al ei.

Deși ziua de 1 November n'are nici o însemnătate la noi Români, totuși după obiceiul orașului, numai în ziua aceasta se poate ține o festivitate la mormânt. Astfel am profitat și noi de ocaziune și ne-am adunat la mormântul general.

Sărbătorirea aceasta a fost de o vreme pregătită din partea stăpânitorilor, care conștientându-se sub presiunea d-lui N. Mănoiu, au luat dispozițiile de pregătire. S'a pregătit o cunună dintre cele mai frumoase, alcătuită din ea 2 bande late și lungi, în culorile tricolor național românesc, scrise în litere de aur, pe o bandă: „Intru aminarea fericitului Emanoil Gozdu”, pe alta: „Stăpânii din a. 1896/7.”

Era tocmai Dumineca, și deși era un timp cam ploios, totuși un număr mare de public s'a adunat la mormântul lui Gozdu.

Tinerimea română universitară a plecat, dela societatea „Petru Maior”, la orele 10 p. m. și în corpore, cu cununa și tricolorul românesc în frunte a înaintat spre cimitirul Kerepesi, peroungând stradele principale. Era ceva satisfăcător, cum toți tinerii stău pe loc și admirau cununa și tricolorul românesc.

Ajunșând la porța cimitirului, un grup de căpitani polițenesci ne opresc și ne cerbă de avem concesiune? Numai după d-l Mănoiu, care din vreme esoperase concesiunea dela căpitaniul suprem al poliției, a arătat concesiunea, li-se permis intrarea.

Aici la mauseleul lui Gozdu aștepta public. Er ajunșând acolo s'a îngrădit și mai mult. După-ce s'a depus cununa, stând toți cu capetele desvâlțate, s'a început următorul program:

1) *Adusu-mi-am aminte*, de C. Porumbescu, cântat de corul societății „Petru Maior”, condus de dl I. Cădariu. 2) *Vorbire panegerică*, ținută de d-l Mănoiu. 3)

Îmăntă i caleului, de Schubert, cântată de cor. 4) *Vorbire panegerică*, ținută de d-l Mănoiu. 5) *Cu sfinții odihnesce*, de Vidu, cântată de cor.

Cântările bine executate și vorbirile, stors lacrimi din ochii publicului ascultător.

*) Această vorbire o vom publica în numărul următor — Red.

Mai mult public era în cimitir ca în oraș, adunându-se mai ales la mormântul lui Gozdu. Maghiarii stăteau cu capetele desvâlțate și se întrebau, că cine sunt aceștia și ce limbă vorbesc; unii diceau, că vorbesc în limba franceză, alții limba italiană, er unii mai cu minte le spuneau, că aștia sunt Români și vorbesc și cântă românește.

La 4 ore s'a terminat ceremonia. Er la orele 7 s'era tinerimea s'a intrunit în hotelul Dankovszky la cină, unde și-a petrecut în cea mai bună ordine până la orele 10 s'era, când toți s'au retras la sălășurile lor.

X.

Cestiunea arménă în camera franceză.

În ședința de alaltăieri a camerei franceze, după diferite alte desbateri, se sculă ministrul de externe Hanotaux și ținu o vorbire mai lungă privitor la întâmplările din Armenia. E'tă în liniamente principale conținutul acelei vorbiri:

Considerând numărul și dislocarea împrăștiată a celor trei milioane de Armeni, mișcarea acestora n'ar fi luat o intensitate atât de mare decât atingerea lor cu Europa n'ar fi născut în ei pofta de independență și mai ales decât administrația rea turcăscă nu le-ar fi dat ansă să se plângă de repeți ori.

La recercarea Sultanului, ambasadorii Angliei, Rusiei și Franței au procedat în înțelegere. În 1895 s'au înțeles cu toții asupra reformelor, ce ar fi de introdus în vilajete; planul însă nu s'a dus în deplinire, când se începură luptele și măcelările. Răul se revărsă asupra întregului imperiu otoman, asupra Macedoniei, unde pericolul fu delăturat prin intervențiunea norocoasă a Austro-Ungariei, și asupra Cretei, unde diplomația formulă condițiunile pentru un nou regim liberal.

Înainte de toate puterile sunt convinse, că este absolut necesară o înțelegere puternică și leală; procederea comună a ambasadorilor din Constantinopol merită laudă. Ori-ce gând la o premergere izolată trebuie delăturat.

Apoi și decât s'ar întreprinde ori-ce acțiune din partea puterilor, acțiunea aceasta nu-i permis să conțină nici cel mai mic atac asupra integrității imperiului otoman. Peste tot, un amestec direct involve în sine unul dintre mijlocele cele mai periculoase și precare.

Cu ocaziunea vizitei Țarului în Paris, s'au schimbat în cestiunea aceasta părerile cele mai precise.

Cred, că Europa unită va fi în stare să-l aducă pe Sultan la minte. Se va convinge că nu e vorba de-a favoriza vr'o parte a țerei, vr'o națiune sau confesiune, ci isvorul răului este a-se căuta în manipulara rea politică, financiară și administrativă.

Europa va pretinde dela Sultan, ca el să-și țină promisiunile, să introducă reformele; apoi va pretinde, ca să încete cu asupririle volnice, și să grigescă de siguranța tuturor supușilor, precum și de pacea publică și de ordine. Ii se va dovedi, că numai o astfel de politică p'ote fi numită leală și demnă.

Convocare.

Onoratele d'omne membre ale „Reuniunii femeilor române” din loc se invită la adunarea generală ordinară, ce se va ține în 7 (19) Noemvre c. la 3 ore p. m. în sala cea mare din edificiul școlilor.

Pe lângă agendele regulate va veni eventual în discuțiune și modificarea statutelor.

Brașov, 24 Octomvre v. 1896.

Agnes Dușoiu, Lazar Nastasi,
presidentă. actuar.

Revelările prințului Bismark.

Țiarul „Neueste Nachrichten” din Lipsa publică o convorbire cu fostul cancelar Bismark. Acesta se fi ținut între altele următoarele:

— „Mi-am gândit eu, că piatra aruncată de „Hamburger Nachrichten” în t'ul răznelor va produce mare gălcăvă, d'ér am fost surprins de întinderea ce a luat afacerea. Cei ce au publicat revelațiile, de sigur urmăresc un scop anumit. Mi-se reproșază de multe-ori *patima politică*; d'ér eu nu port răspunderea, nu am influință, și cu greu voi trăi at'ata ca să ved urmările faptelor ce se crează s'eu se întrelasă astăzi. Regret, că d'ám îndărăt, după-oe timp de 30 ani ne-am tot ridicat; imi pare rău pentru fiul mei. La cas decât imi vor intenta un proces, n'am nimic încontră, imi vor pregăti cel puțin un f'init dramatic. Ce privesce atacurile lui „Kölnische Zeitung” articolele ei sunt prea m'urdare, și de aceea nici nu le voi mai ceti.”

E lucru curios ceea-oe susține țiarul francez „Gaulois”: adevă un redactor al său a interviewat pe un diplomat, care susținea sus și tare, că *autorul revelațiilor* asupra învoiei ruso-germane, ce esistase înainte de 1890, nu este prințul Bismark, ci contele Rantzou, ginerele prințului.

Apoi interesant mai este și faptul ce-l susține „Bank-und Handels-Zeitung” organ ce stă apr'ope de prințul Bismark, că adevă Țarul Rusiei cu ocaziunea călătoriei sale recente se anunțase, că va face *visită în Friedrichsruh*, d'ér în fine totuși n'a făcut-o, fiind *reținut de împăratul Wilhelm*. Astfel, după-oe lui Bismark îi f'u imposibil de-a influința în persoană asupra tinerului Țar, ca înainte cu 9 ani asupra tată-s'oi, au urmat *revelările*, cari sunt un apel la adresa Țarului și la adresa tuturor consilierilor și diplomaților responsabili.

Din Sălagiu.

E'tă întimpinarea d-lui învățător Fedorca, despre care am amintit deja:

Șimleul-Silvaniei, 29 Oct. 1896.

În nr. din 28 Oct. n. al „Gaz. Trans.” cine-va a raportat, că eu am luat parte în grupa învățătorilor mersi din Sălagiu la mileniu. Soirea e falsă și totodată cu multă malițioasă împreună. Autorul are mare predilecțiune a-mi aminti de 3—4 ori numele despoindu-mă și răpindu-mi tot ce am bun și frumos. Spre rectificare, V'ă rog însă, D-le Redactor, să dați loc următoarelor:

Ce e drept, în luna aceasta am fost la Pesta în afaceri private, ca și de altă-dată, plecând din Șimleu și nu din Zelau, cum s'a ținut, d'ér am mers singur, în alte zile și nu pe timpul plecării deputațiunii, cu care în întreaga călătorie n'am convenit, er isprăvindu-mi afacerile m'am reintors tot singur. Acesta e adevărul! Cum vine d'éră corespondentul să mă pună între frunțașii expedițiunii? E evident deoc, că numai intențiunea meschină și odiul personal l'a îndemnat să mă ponegrăscă înaintea conaționaliilor și frunțașilor Sălageni — cu atât mai v'ertos, că d'ensul, pe care am onore a-l sci, și căruia ce e drept f'ar' a-i greși ceva de un timp 'i sunt *persona odiosa*, — precum mi-a venit la cunoștință, m'a văd'ut însu-și și scie apriat, că eu am călătorit în treburi private. Acesta cu drept cuvânt nu e lucru cinstit!

Întrebă d-l corespondent apoi, că: ce dice la acelea D-l Vicariu A. Barboloviciu? D-l vicariu sub ale cărui auspicii am crescut de 6 ani, mă cunoșce cu mult mai bine decât ca la auțul cuvântului: „Pesta” să dubiteze în simțământul meu național! Ar fi si lucru ridicul să inferăm între ră-tăciți și renegați pe ori-care, ce ar avé afaceri în acel oraș numai pentru-că ăstimp acolo e expedițiune milenară!!

În deosebii însă e caracteristic, că pseudo corespondentul forțat — asemenea Romanului de odinioră aspirant cu dor la derimarea Chartaginei, care la ori-ce ocaziune esclama: „*ceterum censeo Chartaginam esse delendam*” — dintre toți numai a mea inchipuită pierdere o caută mai înadins n'isvindu-se cu mare plăcere a mă face patentat în „patriotism”, ceea ce numai așa mi-o pot esplica, că d'ensul având deja patenta în falsitate și grandomania, ar dori să am și eu în mileniară, d'ér îi va lăsa gura multă apă!”

Un mare vornic al principelui din Moldova Demetriu Cantemir v'edând, că nici-decum nu merg bine trebile țerei, a ținut odată domnitorului său: Mai rar cu paharele și mai înocet cu dările „Măria Ta”. Asemenea țin și eu: Mai mult cu dreptatea și mai slab cu malția, D-le S!

Alecsiu Fedorca,
învățător.

Observăm, că supărarea d-lui Fedorca asupra corespondentului o găsim neîntemeiată. Suntem de credință firmă, că corespondentul a fost de bună credință și că aici nu p'ote fi vorba de vre-o „malițioasă”, ori r'ebunare, ci cel mult de-o *retăcire*, la care p'ote a dat ansă însu-și d-l Fedorca.

Să nu se prea supere deci d-l Fedorca asupra corespondentului, căci a at'ernat dela voința d'ensului ca să încungiure bănuiele...

ULTIME SCIRI.

București, 4 Noemvre. Principele Ferdinand și principesa Maria au plecat ađi, cu un tren special, prin Predeal, la Sigmaringen. Cu același tren a părăsit țera și marele duce Boris Vladimirovici, care va merge la Paris, unde va avé să se întâlnească cu marele duce Vladimir, tatăl său.

București, 4 Noemvre. În totă țera timpul s'a schimbat cu desev'ersire, începând, după o atât de lungă secetă, să plouă. E temere însă să nu dea după ploia un ger, care ar puté nimici totă recolta de toamnă.

Hamburg, 4 Noemvre. Hoffmann, redactorul țiarului „Hamburger Nachrichten” în fiă-care ți se consultă cu prințul Bismark, care se simte foarte bine și adese-ori se plimbă până s'era târziu. Contele Wilhelm Bismark de-o săptămână se află în Friedrichsruh. Publicul demonstrează adese-ori înaintea castelului.

Filipopol, 4 Noemvre. Conform scirilor sosite din Constantinopol, în zilele din urmă au fost *deținuti aeolo mulți Turci*, între cari cei mai mulți preoți. Între Izzet-Bey, care în Yldiz-Kiosc se bucură de mare influință, și între Azim, prim-secretarul Sultanului, s'au încordat foarte mult raporturile.

Constantinopol, 4 Noemvre. Marele Vezir din nou s'a adresat c'un rescript secret cătră autoritățile polițienesci, în care le comunică, că *comitetul armenesc* a dat ordin la 200 membri ai săi să îndeplinescă anumite *atentate*, și dintre aceia 100 deja se află în Constantinopol, er 100 stau ascunși pe vaporele din Port. În ordonanță se impun cele mai stricte măsuri de siguranță.

NECROLOG. Ana Moșoiu n. Raduțoiu, soția d-lui Moise Moșoiu din Tohanul nou, a răposat în 3 Nov. n. c. în anul al 51-lea al etății și al 37-lea al căsătoriei. — Fiă-i ț'ereua ușoră!

Teatru german. Astăzi Joi în onorea primului tenor, a d-lui Hugo-Rochell se va juca opereta „Zigeunerbaron”. Sâmbătă se va da opereta „Die schöne Galathea” și „Der Löwen Erwachen.”

DIVERSE.

Moda cea mai nouă de-a ceti romane. Mare senzația a făcut între cetitorii de romane moda cea mai nouă din Anglia, de a ceti romane, și anume acolo s'a introdus datina, că romanele încep a fi cetite dela fine cătră început, adevă cetitorul începe cu capitulul ultim și așa continuă până gată cu cetitul acolo, unde se începe romanul. Se asigură, că influența estetică e nespuse de mare asupra cetitorului în cetirea dindărăt înainte. Unii scriitori englesi au și folosit această modă și au scris nesce romane începând dela f'init.

Călinarul Plugarului pe 1897, edat de Tipografia „A. Mureșianu” din Brașov, a eșit de sub tipar și se va espeda la începutul săptămânei acesteia tuturor celor ce au trimis înainte prețul lui. Acest călindar intră acum în anul al 5-lea, având un cuprins tot mai bogat și mai interesant. De astă-dată în călindar se cuprind și mai multe chipuri frumoase. Pe pagina primă se află portretul fericitului întru pomenire Ioan Barac, marele scriitor popular dela începutul acestui veac, 6r în text se află scrisă istoria vieței și lucrării lui. Partea calendaristică este mai bogată ca până acum, îndreptându-o și înmulțindu-o după trebuințele ivite, însemnând până și evangeliile, ce sunt a se ceti în fiă-care Duminecă. Pentru a economisi din spațiu, măsurile de lungime și greutate, competențele de timbre și taxe, taxele pentru postă și telegraf etc. s'au cules cu litere mici de tot. Mai ales tarifa pentru telegrame și taxele postale pentru scrisori și pachete s'au adus pe lung și pe larg după cele mai nouă ordinațiuni postale. Têrgurile sunt de-ase-menea îndreptate și corectate. Urmăză In-troducerea de Ioan Georgescu, și apoi vine partea literară. Acastă parte este mult mai bogată ca în călindarele din anii trecuți, cuprinzând ea singură vre-o 42 pagine cu cele mai frumoase istorisirî, poesii etc., tôte scrise pentru popor și fôrte interesante. In partea economică de-ase-menea se află o seriă bogată de articuli de mare interes pentru plugari, precum: Rotațiunea în eco-nomia comasată, Lucrarea pământului, Tovărășiile economice, Intrebuițarea va-

cilor la lucru, Pășunatul vitelor, Văruiul grâului de sēmēnță, Legumile bostănose, Culesul și păstratul pômelor și altele. La urmă vin felurite povețe, glume etc. cum și o mulțime de anunțuri.

Călinarul se află de vëndare la „Tipografia A. Mureșianu” în Brașov și costă și de astă-dată numai 25 cr., 6r trimis prin postă 30 cr. Celui ce cumpără de-odată mai multe esemplare, li-se dă rabatul cuvenit.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu**.
Redactor responsabil: **Gregoriu Maier**

Cursul pietei Brașov.

Din 5 Noemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.56	Vënd.	9.59
Argint român.	Cump.	9.41	Vënd.	9.44
Napoleon-d'ori	Cump.	9.50	Vënd.	9.53
Galbeni	Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble rusești	Cump.	126.—	Vënd.	—
Mărci germane	Cump.	—	Vënd.	—
Lire turcesci	Cump.	—	Vënd.	—
Scris. fenc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75	

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Noemvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	121.70
Renta de corône ung. 4%	99.20
Impr. căil. fer. ung. in aur 4 1/2%	122.—
Impr. căil. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.75
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.75
Bonuri rurale ungare 4%	97.22 1/2
Bonuri rurale croate-slavone.	97.—
Imprum. ung. cu premii.	155.—

Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	137.25
Renta de hârtie austr.	101.20
Renta de argint austr.	101.15
Renta de aur austr.	122.15
Losuri din 1860	144.25
Acții de ale Băncei austro-ungară.	934.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	405.50

Acții de-ale Băncei austr. de credit.	866.70
Napoleondori.	9.51 1/2
Mărci imperiale germane	58.70
London vista	119.70
Paris vista	47.50
Rente de corône austr. 4%	101.30
Note italiene.	44.45

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra gră-tăților celor mai cerbicoase la stomach și pântece, în contra cărceilor și acrelei la sto-mach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețui unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a. Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este fôrte bine cunoscută ca un remediu popular cu de-osebire prin tras (frotat) alină durerile de goldină și reumatism și a altor urmări de recădă. Prețui unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicilicou)

La întrebuițarea dilnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigurăză această apă de gură conservarea sănătôsă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 1

Comande din provinciă se efectuează dilnic prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kelleman și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoții, J. L. & A. Hesshalmer, Teutsch & Tartler, Fritz Gelsberger.

0-52.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Budapesta - Predeal										
Tren de persôn.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persôn.	Tren accel.	Tren de persôn.	Tren mixt.	Tren accel.	Tren de persôn.	Tren de persôn.	
10 —	8.05		8.05	2.00	pl. Viena	sos.	1.55	1.55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15	Budapesta	↑	7.—	7.40	1.50	8.10
11.21	4.16		9.02	11.19	Szolnok		3.37	5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11.33	12.47	P.-Ladány		1.19	3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	Oradea-mare	{ pl. sos. }	11.04	2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	Mező-Telegd.		10.44	8.00	2.31	8.38
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50	Rév.		10.07	7.10	2.01	8.11
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26	Bratoa		9.30	6.13	1.34	7.46
5.43		3.51	4.06		Ciucia		9.10	5.38		9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17	B.-Huedin		8.32	5.49	12.52	7.08
7.16	9.57	6.14	5.32	4.50	Ghârbău		7.54	4.59	12.20	6.39
8.07		7.32	6.24		Clușiu	{ pl. sos. }	6.13	2.23	11.01	5.23
8.34	10.37	8.21	6.59	5.55	Apahida		5.24	10.45	4.35	6.45
8.49	Tr. pra.	8.40	2.17	6.11	Ghiriș		5.02	9.23	4.03	6.27
9.06	11.10	9.09	2.52	6.27	Cucerdea		Tr. exp.	3.37	9.23	2.55
10.12	12.30	10.40	4.45	7.27	Uiuôra		3.06	8.49	2.25	4.33
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50	Vintul de sus		2.49	2.08	2.08	4.27
11.01	1.09	11.49	6.08		Aiud		2.41	2.00	2.00	4.20
11.09	1.16	11.59	6.19		Teiuș	{ pl. sos. }	2.17	8.23	1.38	3.59
11.31	11.40	12.29	6.57	8.17	Crăciunel		3.36	1.55	8.06	1.17
11.48	11.55	12.55	7.30	8.33	Blașiu		3.18	1.29		3.06
12.05		1.30		8.38	Micăsasa			12.55	12.32	2.40
12.33		2.08			Copșa-mică	{ pl. sos. }	2.48	12.40	11.59	2.26
12.47		2.27		9.09	Mediaș		2.15	11.41	11.10	1.35
1.18		3.11			Elisabetopol		2.12	11.14	11.05	1.01
1.34		3.31		9.42	Sighișôra		1.40	10.55	10.48	12.45
1.34		3.46		9.44	Hașfalău		1.06	10.21	10.18	12.16
2.13		4.08		9.59	Homorod		1.06	9.42	9.43	11.33
2.32		4.45		10.22	Agostonfalva		12.52	9.12	9.19	11.16
3.04		5.27		10.51	Apașta		11.54	7.45	7.38	10.03
3.40		6.12		11.12	Feldhóra			7.02	7.22	9.25
4.03		7.50		12.26	Brașov	{ pl. sos. }	11.11	6.36	6.48	9.01
5.34		8.37		12.58	Timiș		10.10	5.08	6.33	8.28
6.12		9.07		1.15	Predeal		10.05	5.20	5.57	7.48
6.41		9.40		1.34	Bucuresci	pl.				9.08
7.16		10.25		2.09				9.39	4.14	5.20
8.—		11.—		2.19				9.12	3.32	4.14
3.55		12.26		3.01				9.12	3.32	3.32
4.40		1.11		3.31				5.35	9.15	3.15
5.10		8.30		9.30						
12.00										

Ghiriș - Turda									
tren de persôn.	tren mixt.	tren de persôn.	tren de persôn.	tren de persôn.	tren de persôn.	tren de persôn.	tren de persôn.	tren de persôn.	tren de persôn.
7.33	11.—	5.—	10.21		Ghiriș		5.05	10.30	3.20
7.53	11.20	5-20	10.41		Turda		4.45	10.10	3.00
Copșa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraș									
tren de persôn.	Tren mixt.	tren de persôn.	tren de persôn.	tren de persôn.	tren de persôn.	tren de persôn.	tren de persôn.	tren de persôn.	tren de persôn.
2.20	4.45	11.55	7.10		Copșa mică	sos.	9.34	3.05	6.25
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13	Oena		8.11	1.27	5.07
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	Sibiu	{ pl. sos. }	7.44	12.57	4.40
	4.34		2.05		Avrig		7.29		
	6.16		3.58		Făgăraș	pl.	6.02		
	8.42		6.35				3.28		
Simeria (Piski) - Hunedóra									
tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.
6.15	11.35	4.25	10.28		Simeria		4.50	10.25	3.10
6.38	11.54	4.48	10.46		Cerna		4.34	10.05	2.54
7.13	12.20	5.23	11.12		Hunedóra		4.10	9.38	2.30
Brașov - Zărnești									
tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.
8.35	4.55				Brașov		7.44	1.29	
10.28	6.36				Zărnești		6.20	12.05	
Mureș-Ludoș - Bistrița									
4.—	9.10	4.20	5.03	10.28	5.35	6.46	7.21	8.46	9.46
6.48	12.41				Mureș-Ludoș		5.49	6.24	
7.38	1.54				Zău				
8.33	3.02				Tagu-Budatelio			4.50	
9.07	3.41				St. Mihai de câmpie			3.44	
9.59	4.55				Lechința			2.48	
					Ș.-Măghiaruș			2.01	
					Bistrița			1.16	
Arad - Timișôra									
6.20	11.25	5.—	7.08	12.15	6.14	8.01	1.10	7.39	12.47
12.47	8.47	12.27	5.10		Arad		10.43	3.44	10.38
					Vinga		9.42	3.01	10.18
					Timișôra		8.20	2.—	9.12
					Seghedin		6.05	2.30	10.05
Sibiu - Cisnădie									
tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.
5.30	2.15	pl. Sibiu	sos.	7.10	9.20	3.22	11.08	Sighișôra	9.51
5.42	2.27	„ Selemberk	„	6.57	9.07	3.54	11.48	Hașfalău	9.02
6.06	2.51	„ Cisnădie	pl.	6.36	8.46	6.20	1.59	Odorheiu-sécuesc.	7.15
Sighișôra - Odorheiu-sécuesc									
tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.	tren mixt.

Nota: Ôrele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrați cu linii mai negre însemnăză ôrele de nôpte.